

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавського державного аграрного університету

***IX Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**10 листопада 2022 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, в.о. ректора Полтавського державного аграрного університету.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. 157 с.

У збірнику надруковані матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

© Колектив авторів, 2022 рік

© Полтавський державний аграрний університет

прибутків, так і збитків, здійснювати моніторинг закономірностей та історичних фактів, що дозволить не піддаватися стадній поведінці, але вчасно та ефективно реагувати на ринкові сигнали.

Література:

1. Зоря. О.П., Мауер Д.Р., Самар О.С. ІТ-сфера в аграрному секторі як перспективний напрям здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності. *Актуальні питання сучасної економічної науки* : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 7 грудня 2021 р.). Полтава : ПДАУ, 2021. С. 32-33.

2. J. M. Coates, J. Herbert. Endogenous steroids and financial risk taking on a London trading floor. *The Proceedings of the National Academy of Sciences*. 2008. URL: <https://doi.org/10.1073/pnas.0704025105>.

**Яна Калініченко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Юрій Гютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

ПОКАЗНИКИ СТАНУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ОЦІНЮВАННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Аналіз фінансової стійкості підприємства ґрунтується головним чином на системі фінансово-економічних коефіцієнтів, які розраховуються як співвідношення абсолютних показників балансу (звіту про фінансовий стан). Серед широкого розмаїття цих коефіцієнтів важливе значення мають показники стану оборотних активів, найбільш розповсюдженими з яких є [2, с. 356]:

- коефіцієнт маневреності власного капіталу (коефіцієнт маневрування власним капіталом);
- коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами (коефіцієнт забезпечення власними засобами);
- коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами;
- коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів (коефіцієнт мобільності власних оборотних активів).

Економічний зміст, порядок розрахунку за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» (складеної відповідно до НП(С)БО 1 [1]) та нормативні значення (оптимальна динаміка) показників стану оборотних активів в оцінюванні фінансової стійкості підприємства наведені в табл. 1.

Отже, показники стану оборотних активів характеризують насамперед забезпеченість підприємства власними оборотними коштами.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу визначає частку власного капіталу, вкладену в оборотні активи; характеризує рівень мобільності власного капіталу, а саме ту частину власного капіталу, що перебуває в обігу і забезпечує необхідну гнучкість у використанні коштів для фінансування поточної діяльності. Позитивною є тенденція зростання цього показника. Чим вище його

значення, тим підприємство має більше можливостей фінансового забезпечення виробничої та інших видів діяльності, проведення розрахунків з кредиторами.

Таблиця 1

**Показники стану оборотних активів
в оцінюванні фінансової стійкості підприємства**

Показник	Економічний зміст	Порядок розрахунку за даними форми № 1 (рядки)	Нормативне значення (оптимальна динаміка)
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	<u>Власні оборотні кошти</u> Власний капітал	$\frac{1495-1095}{1495}$	> 0,1
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами	<u>Власні оборотні кошти</u> Оборотні активи	$\frac{1495-1095}{1195}$	≥ 0,1
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	<u>Власні оборотні кошти</u> Запаси і поточні біологічні активи	$\frac{1495-1095}{1100+1110}$	≥ 0,5
Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	<u>Гроші та їх еквіваленти</u> Власні оборотні кошти	$\frac{1165}{1495-1095}$	Підвищення

Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами характеризує частку оборотних активів, які сформовані за рахунок власних фінансових ресурсів. Наявність у достатньому обсязі власних оборотних коштів (не менше 10 % загальної величини оборотних активів) означає здатність підприємства самостійно фінансувати поточну діяльність. Коли цей показник стає меншим 0,1, структура балансу визнається незадовільною, а підприємство – неплатоспроможним.

Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами характеризує рівень достатності власних оборотних коштів для формування запасів підприємства. Стійким вважається фінансовий стан підприємства за значення цього коефіцієнта більше 0,5.

Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів відображає частку грошей та їх еквівалентів (як високоліквідних активів) у загальній величині власних оборотних коштів.

Під час розрахунку показників стану оборотних активів необхідно враховувати ряд особливостей. Так, якщо власний капітал менший за оборотні активи і, відповідно, величина власних оборотних коштів є від'ємною, це свідчить про відсутність у підприємства власних оборотних активів на дату складання балансу. У цьому випадку коефіцієнти маневреності власного капіталу, забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами та забезпеченості запасів власними оборотними коштами вважаються такими, що дорівнюють нулю, а коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів не визначається. Також за від'ємного значення власного капіталу не розраховується коефіцієнт маневреності власного капіталу.

Оцінювання показників стану оборотних активів проводиться за двома напрямками [2, с. 363]:

1. Порівняння фактичних значень коефіцієнтів, розрахованих на дату складання балансу, із нормативними значеннями (табл. 1), що дасть змогу сформулювати висновок про фінансову стійкість, недостатню фінансову стійкість або фінансову нестійкість підприємства за відповідним показником.

2. Порівняння фактичних значень коефіцієнтів у динаміці з метою визначення тенденцій у зміні фінансової стійкості підприємства. При цьому формулюється висновок про поліпшення (погіршення) фінансового стану з погляду оцінювання фінансової стійкості підприємства за відповідним відносним показником.

Література:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07 лютого 2013 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 04.11.2022).

2. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 815 с.

**Катерина Капашина, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАЙНОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Зазвичай аналіз фінансового стану підприємства починається з оцінювання складу, структури та динаміки сукупного капіталу, під яким розуміють, з одного боку, загальну суму господарських засобів (майнових ресурсів), які має у своєму розпорядженні підприємство (актив балансу), а з іншого – суму джерел утворення цих засобів (пасив балансу).

Форма і склад статей балансу (звіту про фінансовий стан) визначаються НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [2], а розкриття інформації за окремими статтями – Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності [1].

Загальна вартість майнових ресурсів (джерел формування капіталу) підприємства дорівнює валюті балансу (актив, рядок 1300 = пасив, рядок 1900). Якщо актив балансу позначити через A , його розділи – A_I , A_{II} , A_{III} , а окремі статті – a_1 , a_2 , a_3 , ..., a_n , можна побудувати математичні моделі формування майнових ресурсів. Так, підсумок активу балансу дорівнює сумі необоротних активів (A_I), оборотних активів (A_{II}), і необоротних активів, утримуваних для продажу, та груп вибуття (A_{III}):

Олексій Зоря, д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Дмитро Буряк, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Ярослав Сіора, здобувач вищої освіти СВО Магістр
Полтавський державний аграрний університет
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСУВАННЯ ТА ЗАЛУЧЕННЯ
ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНЕ ВИРОБНИЦТВО 53

Олексій Зоря, д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Діана Мауер, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Полтавський державний аграрний університет
РОЛЬ НЕЙРОФІНАНСІВ В ПРИЙНЯТТІ
ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ 54

Яна Калініченко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
ПОКАЗНИКИ СТАНУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ОЦІНЮВАННІ
ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 56

Катерина Капашина, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАЙНОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА.. 58

Яна Кваша, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Антон Лимар, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Полтавський державний аграрний університет
ВПЛИВ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА
НА РІВЕНЬ ЙОГО ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ..... 60

Зоряна Котенко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Вадим Ряса, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Ольга Лега, к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет
КОЕФІЦІЄНТНИЙ АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА..... 62